

Ilgi gaidītā šķīrējtiesu reforma Latvijā veiksmīgi ir uzsākta ar Saeimas 2024.gada 6.jūnijā pieņemtajiem Šķīrējtiesu likuma un Civilprocesa likuma grozījumiem un ir visas iespējas tai turpināties, ieviešot šīs izmaiņas gan šķīrējtiesu institūciju darbā, gan lietu izskatīšanas praksē. Likumu grozījumi stājas spēkā no 2024.gada 4.jūlija.

Kas ir mainījies?

- Likumu grozījumos ir iestrādātas UNCITRAL Parauglikuma normas;
- Tiesiskais regulējums paredz spriedumu apstrīdēšanas iespēju (setting aside);
- Kā būtisks jaunums ir tiesu atbalsta regulējums šķīrējtiesu procesiem;
- Iespējama plašāka pierādījumu loka izmantošana – tai skaitā, liecinieku liecības;
- Tiesības lūgt prasības nodrošināšanu visās šķīrējtiesas procesa stadijās;
- Pārskatīts un uzlabots šķīrējtiesu spriedumu izpildes mehānisms.

Šajos likumu grozījumos ir ietvertas gan Satversmes tiesas spriedumā noteiktās prasības, gan FICIL un OECD rekomendācijas plašākai alternatīvo strīdu risināšanas veidu ieviešanai un izmantošanai.

Kopumā tas rada komersantiem kā šķīrējtiesu lietotājiem iespējas biežāk vienoties par komercstrīdu atrisināšanu šķīrējtiesā Latvijā, plašākas savas pozīcijas pierādīšanas iespējas un prasījumu nodrošināšanu, novērš riskus šķīrējtiesu procesu izmantot negodprātīgi un sniedz iespēju panākt efektīvu spriedumu izpildi.

Nākamais vēl atbildīgāks solis būs šo likumu grozījumu ieviešana un sabiedrības pārliecināšana par šķīrējtiesu uzticamību Latvijā.

Daiga Zivtiņa

Partnere, zvērināta advokāte.

Strīdu risināšanas prakses grupas vadītāja

Specializējusies komercstrīdu risināšanā, kas ietver sarežģītas pārrobežu tiesvedības, vietējās un starptautiskās šķīrējtiesas lietas, izlīguma sarunas un konsultēšanu “balto apkaklīšu” krimināllietās.

daiga.zivtina@ellex.legal